

Lapin käräjäoikeuden laamanni

Rikosuhrimaksun määrä

ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastuksessa on kiinnitetty huomiota Lapin käräjäoikeuden 1.2.2021 antamaan tuomioon 21/104516 asiassa R 20/1994. Asiassa käräjäoikeus oli määrännyt yhden vastaajista suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka hänet oli tuomittu rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on kuusi kuukautta vankeutta.

SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toiminut Lapin käräjäoikeuden kärjätuomari toteaa 25.2.2022 päivätyssä selvityksessään toimineensa huolimattomasti ja velvoittaneensa virheellisesti kyseisen vastaajan suorittamaan asiassa valtiolle rikosuhrimaksuna 80 euroa.

Vastaaja on ollut syytteessä kätkemisrikoksesta, josta määrättävä rikosuhrimaksu on 80 euroa ankarimman säädetyn rangaistuksen ollessa yli kuusi kuukautta vankeutta. Kärjätuomari oli kuitenkin asiassa esitetyn näytön vastaanottamisen jälkeen päätenyt siihen, että vastaajan menettelyä on arvioitava tuottamuksellisena kätkemisrikoksena. Tällöin hän ei ollut huolimattomuuttaan kiinnittänyt riittävässä määrin huomiota siihen, että tuottamuksellisesta kätkemisrikoksesta säädetty ankarin rangaistus on kuusi kuukautta vankeutta, jolloin rikosuhrimaksun määrä on 40 euroa.

Käräjätuomari on 25.2.2022 toimittanut korkeimmalle oikeudelle purkuhakemuksen ja pyytänyt korkeinta oikeutta purkamaan tuomion siltä osin, kun vastaaja on tuomittu suorittamaan rikosuhrimaksuna 40 euron sijasta 80 euroa.

RATKAISU

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan rikosuhrimaksu on 40 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enintään kuusi kuukautta, ja 2 momentin mukaan 80 euroa, jos rangaistus tuomitaan yhdestä tai useammasta rikoksesta, joista vähintään yhdestä säädetty ankarin rangaistus on vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta.

Rikoslain 32 luvun 4 §:ssä on vastaajan syyksi asiassa luetusta tuottamuksellisesta kätkemisrikoksesta säädetty rangaistukseksi sakkoa tai enintään kuusi kuukautta vankeutta.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava tunnollinen ja huolellinen.

Käräjätuomari on menetellyt asiassa virheellisesti määrätessään vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksuna 80 euroa, vaikka häntä ei ollut tuomittu rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus olisi ollut vankeutta enemmän kuin kuusi kuukautta. Vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun olisi tullut olla rikosuhrimaksusta annetun lain 3 §:n 1 momentissa säädetyn mukaisesti 40 euroa.

Käräjätuomari on saatuaan tiedon virheestä hakenut 25.2.2022 selvityksestä ilmenevin tavoin korkeimmalta oikeudelta tuomion purkua virheellisesti määrätyn rikosuhrimaksun osalta. Korkein oikeus on 19.10.2022 antamallaan päätöksellä nro 1616 (dnro H2022/26) purkanut käräjäoikeuden tuomion siltä osin kuin vastaaja on määrätty suorittamaan valtiolle rikosuhrimaksu 80 euroa, ja oikaissut rikosuhrimaksun määräksi 40 euroa.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen rikosuhrimaksun määrää koskevien säännösten noudattamisessa. Asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Esittelijä

Rasmus Niemi